

Fra: [REDACTED]

Sendt: 30. november 2025 00:10

Til: Overborgmesteren; Borgmesteren SOF; Borgmesteren SUF; Borgmesteren BIF; Borgmesteren TMF; Borgmesteren Kultur; Borgmesteren for BUF

Cc: Alle lokaludvalg

Emne: [EKSTERN] KEND DIN LOMMUNE 2025 - Forslag til forbedringer i den kommende valgperiode 29.11.2025 HB

Kære Borgmestre,

Dette bilag beskriver Københavns økonomiske situation målt på centrale nøgletal og sammenligner kommunen med resten af landets 98 kommuner. Fokus er på driftsbalance, likviditet, anlægsniveau og udgiftsniveau på udvalgte velfærdsområder. Samlet set viser tallene et billede af en kommune med meget store økonomiske ressourcer, høje udgifter og et udgiftstryk, der ikke omsættes til bedre resultater for borgerne.

Driftsbalancen er et af de mest centrale samletal i en kommuneøkonomi, fordi den viser, hvor stort et overskud kommunen har på den løbende drift. Københavns gennemsnitlige driftsbalance i budgetterne for 2023–2025 ligger på over 7.000 kroner pr. indbygger. Det placerer København helt i top blandt alle landets kommuner. Mange kommuner har en væsentligt lavere driftsbalance, og en del kommuner ligger tæt på nul eller endda i negativ balance. En så høj driftsbalance betyder normalt, at kommunen har et stort økonomisk råderum, som kan bruges til at mindske udgifterne, nedbringe presset på skatter og takster eller styrke kernevelværdien. I København bruges råderummet derimod til at finansiere et meget højt udgifts- og anlægsniveau, samtidig med at kommunen har høje sociale udgifter og relativt svage velfærdsresultater. Det peger på strukturelle prioriteringsfejl.

Likviditeten understøtter samme billede. Københavns kassebeholdning ligger helt i top nationalt med over 26.000 kroner pr. indbygger i gennemsnitlig likviditet. Det er væsentligt højere end i de fleste kommuner, hvor niveauet ofte ligger mellem 7.000 og 15.000 kroner. Det betyder, at København har en meget stor kommunekasse og dermed et betydeligt økonomisk beredskab. I en kommune med så store reserver ville man normalt forvente en økonomisk politik, der anvender noget af dette råderum til at mindske unødvendigt høje udgifter eller styrke borgernes oplevede velfærd. I stedet ser man, at København bruger store dele af overskuddet på et meget højt anlægsforbrug, mens flere centrale velfærdsområder, herunder ældrepleje, sundhed, psykiatri og socialområdet, præsterer under landsgennemsnittet.

Anlægsniveauet i København er blandt de højeste i landet. Gennemsnittet for de skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2023–2025 placerer København i den øverste kategori med et anlægsforbrug på over 3.500 kroner pr. indbygger. Kommunen befinder sig

dermed i den absolutte top fem procent på landsplan. Mange mindre kommuner med store anlægsbehov ligger markant lavere, hvilket gør situationen i København bemærkelsesværdig, fordi byen i forvejen har en veludbygget infrastruktur. Når anlægsforbruget alligevel er så højt, afspejler det en politisk prioritering af store byomdannelsesprojekter, klimatiltag og ombygninger, ofte på bekostning af drift, nærservice og kernevelfærd.

Serviceudgifterne viser en tilsvarende tendens. I perioden 2021 til 2023 oplevede to tredjedele af landets kommuner fald i serviceudgifterne pr. indbygger som følge af økonomiaftaler og inflation. København oplevede et mindre fald, omkring én procent, hvilket placerer byen blandt de kommuner, der har fastholdt et højt udgiftsniveau trods et nationalt pres for tilbageholdenhed. Når man sammenholder det med den høje driftsbalance og den store likviditet, er det tydeligt, at København ikke reducerer sit udgiftsniveau, selv når de økonomiske rammer peger i den retning. Det bekræfter, at udgiftsniveauet er et aktivt politisk valg – ikke en uundgåelig nødvendighed.

På de specialiserede sociale områder ligger København også højt. Udgifterne til botilbud er blandt de højeste i landet, og antallet af borgere i meget dyre, langsigtede botilbud ligger i den næst-øverste kategori nationalt. Forsørgelsesudgifterne pr. borger ligger i den højeste kategori, og overførselsudgifterne pr. 18–66-årige placerer København blandt de ti dyreste kommuner i landet. Det er særligt problematisk, fordi kommunen samtidig har høje andele af borgere i ressourceforløb, jobafklaring og andre langvarige indsatser, som ikke fører til succesfulde udslusninger. Det indikerer, at de sociale investeringer ikke er tilstrækkeligt målrettede eller effektive.

Når man samtidig tager højde for, at København har landets højeste likviditet og en af de stærkeste økonomiske forudsætninger for at levere gode resultater, men alligevel ligger under landsgennemsnittet på væsentlige velfærdsindikatorer som forebyggelige indlæggelser, psykiatriske diagnoser hos børn og unge og kvaliteten i ældreplejen, tegner der sig et klart billede af en kommune, hvor økonomistyringen ikke skaber den nødvendige værdi for borgerne. Det er ikke et spørgsmål om økonomisk mangel, men om prioritering og styring.

Bilaget dokumenterer derfor, at København har en robust økonomi, store reserver og høje driftsoverskud, men samtidig et udgiftsmønster og en resultatskabelse, der ikke matcher de økonomiske muligheder. Det understøtter vurderingen af, at København – sammenlignet med andre kommuner – ikke har en stram, resultatorienteret økonomistyring, men derimod en styring, hvor høje udgifter ikke nødvendigvis fører til bedre velfærd eller større værdi for borgerne.

Glæder mig til at vi får en Erhvervsborgmester – det har været savnet i årtier.

Hvordan forholder I jer til nærdemokratiet? – Skal lokaludvalgene fungere skal de have mere fokus og lydhørhed og ikke fungere som alibi demokratier – Enig?

**Husk at I skal arbejde for dem der bor, lever, arbejder og driver virksomhed i byen -
København skal være en by for alle.**

Er det noget du vil arbejde for?

Se med i bilaget.